

Regeringen
Socialdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Yttrande över promemoria om förslag till ändring i socialtjänstlagen (2001:453) avseende avskaffande av bestämmelserna om fritidspeng (S2015/3614/FST)

Nacka kommun har fått en inbjudan att lämna synpunkter på förslaget i promemorian att avskaffa reglerna om fritidspeng i socialtjänstlagen och vill framföra följande.

Synpunkterna behandlar huvudfrågan i förslaget, det vill säga om fritidspengen bör avskaffas och de överväganden som ligger bakom regeringens ställningstagande. Nacka går inte in på de enskilda författningsförslagen i sitt yttrande.

Nacka kommun håller med regeringen om att det är av största vikt att barn i ekonomiskt utsatta familjer har samma förutsättningar att utöva fritidsaktiviteter som andra barn. Kommunen håller dock inte med om att utformningen av fritidspengen strider mot intentionerna med socialtjänstlagen. Det presenteras inte heller någon utredning i förslaget, som ligger till grund för den uppfattningen utan det är oklart vilka problem som har iakttagits på det området. Nacka kommun har inte upplevt att möjligheten att bevilja fritidspeng står i konflikt med vare sig socialtjänstlagens principer om eget ansvar och självbestämmande eller den kommunala självstyrelsen.

Fritidspengen är i och för sig begränsad till sin utformning eftersom den enbart riktar sig till barn i årskurserna 4- 9 och då det finns vissa krav på fritidsaktivitetens form. Naturligtvis hade det varit önskvärt med en mer flexibel syn på möjliga fritidsaktiviteter och att även barn i andra åldrar fått tillgång till ersättningen. Nacka kommun ser ändå mycket positivt på att det finns möjlighet att ge ett riktat stöd till fritidsaktiviteter för barn i ekonomiskt utsatta familjer. Fritidspengen har ett stort värde eftersom den bidragit till en förstärkning av barnperspektivet.

Fritidspengen har ett självständigt värde utifrån barnperspektivet på ett helt annat sätt än riksnormen. En ersättning inom ramen för riksnormen medför visserligen att familjen får en något utökad möjlighet att välja vilka kostnader som ska täckas. Eftersom det rör sig om så lite pengar finns dock en stor risk att dessa medel inte kommer barnen till del på samma sätt

som fritidspengen idag gör. För de flesta familjer som lever med försörjningsstöd under längre perioder handlar de ekonomiska ställningstagandena snarare om bortval än om val och det finns en stor risk att barnens behov av en meningsfull fritid prioriteras bort om det riktade stödet ersätts med generella höjningar av en redan alltför låg ersättning.

Nacka menar alltså att en höjning av riksnormen inte kan ersätta en resursförstärkning som är direkt riktad till de ekonomiskt mest utsatta familjerna. Generella anslag till ideella föreningar riskerar dessutom att gynna de barn som lever i resursstarka familjer och områden.¹

Reglerna om fritidspeng trädde i kraft den 1 juli 2014 och har alltså tillämpats under en förhållandevis kort tid. Nacka kommun anser att det hade varit önskvärt med en utvärdering av reglerna innan beslut fattas om att de ska avskaffas.

Mot bakgrund av att Nacka inte delar regeringens problembild utan tvärtom ser övervägande fördelar med fritidspengen, kan Nacka inte ställa sig bakom regeringens förslag. Nacka kommun motsätter sig därmed regeringens förslag att avskaffa fritidspengen.

Nacka dag som ovan

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

¹ Se Statens stöd till idrotten. Uppföljning 2014, Centrum för idrottsforskning, 2015